

నా ఇంటర్వ్యూ పోయింది

'విలేజ్ పాలిటిక్స్' - అని మీ నాగరికలోకం యథాలాపంగా కొట్టివేసే విషయాలు అంత తేలికైనవి కావు. అందుకనే ఢిల్లీనుంచి ఇంటికి తంతి ఇచ్చాను - "నా ఇంటర్వ్యూ పోయింది" అని.

అప్పటికే మా పెదనాన్న ఊళ్ళో. 'ఎగస్ పార్టీ' వాళ్ళను హడలకొట్టిస్తున్నాడు మావాడు ఆలిండియా సర్వీసెస్ పరీక్షలో నెగ్గి, జిల్లా పోలీసు సూపర్వైజర్లు పదవికి ఆర్డర్లు తెచ్చుకోను. ఢిల్లీ వెళ్ళాడని. ఈ ప్రమాదాన్ని పెంచటం నా కిష్టం లేదు. మా నాన్నగారి హయాం, కృష్ణంరాజుగారి పెత్తనం గతించాక గ్రామంలో కక్షలు బాగా పుంజుకొన్నాయి. ఇప్పుడు మా దాయాది పెదనాన్న బసవయ్యగారిదే మా పార్టీ పెత్తనం.

ఇక నేను తిరుగు ప్రయాణంలో ఉండగా, మా భానుమతి మొగుడు వచ్చి - "ఎందుకు పోయిందో ఒకసారి సింహాలోకనం చేసుకోవోయ్!" అని సలహా. నాకు ఒళ్ళు మండింది. ఢిల్లీలో నేను భానుమతి వాళ్ళింట్లోనే దిగాను. భానుమతి మా వేలిడిచిన మేనత్త కూతురు. 'వాళ్ళింట్లో దిగవద్దు, ఏదైనా మంచి హోటల్లో మకాం పెట్టు' - అని అన్నయ్య ఇచ్చిన సలహాను ఎందుకు పెడచెవిన పెట్టానో నా నువ్వుచేతన మనస్సుకే తెలియాలి. అతనికి-భార్య మేనబావల మీద ఉండే అసూయతో ఏదో కుంటికూత కూశాడు. నా ఇంటర్వ్యూ సూటుమీద కూడా వ్యంగ్య బాణాలు విసిరాడు. పొద్దున కాఫీ తాగుతున్నప్పుడే నా మూడ్ భగ్గుం చేశాడు. నాకన్నా పదేళ్ళు పెద్దదయిన భానుమతికి ప్రేమలేఖలు రాశాననుకొన్నాడో ఏమో, ఆ అల్పుడు!

ఆ ఇంటర్వ్యూ బోర్డులో అయిదుగురు సభ్యులు - ఒక మహిళామణితో సహా. వారి హోదాకు తగినట్లు గది శీతలంగా ఉంది. నాకు శిక్షణ ఇచ్చిన పరమహంసా సుపీరియర్ స్టడీ సర్కిల్ వారి హెచ్చరికలన్నీ తు.చ. తప్పకుండా నిటారుగా నడిచాను. జేబురుమాలుతో ముఖం తుడుచుకోలేదు.

"గుడ్ మార్నింగ్ సర్స్. మాడమ్"

మొదటి తప్పు - ముందే మాడమ్ అనవలసింది. క్షణంసేపు వాళ్ళు నన్ను కుర్చీలో కూచోమనలేదు. సరికదా ముసి ముసి నవ్వులు. పెదాలమీదే. అంతే నా మనస్సు మరింత వికలమైపోయింది. భానుమతి భర్తలాగానే వీళ్ళు నా పల్లెటూరి వాలకం, అంత ఫాషనబుల్ గా లేని సూటును చూచి ఆనందిస్తున్నారని తోచింది. ఇక స్టడీ సెంటర్ వారి సూత్రాలా? అన్నీ గాలికి ఎగిరిపోయాయి.

మార్చి మార్చి ఒకే ప్రశ్నను అయిదు విధాలుగా ఆ వంచ సభ్య బృందం నా మీదికి విసిరివేశారు. “నువ్వు పోలీసు సర్వీసులోనే ఎందుకు చేరదలిచావు? ఐ.ఎ.ఎస్ కు ఎందుకు ప్రిఫరెన్సు ఇవ్వలేదు?”

బదులుగా నేను వాళ్ళకు ఒక పొడుపు కథ చెప్పి, విప్పమన్నాను. “ఒక విల్లు, మూడు బాణాలు, ముగ్గురు మనుషులు ఒకచోట కనిపించినాయ్. మరుక్షణంలో ఒక బాణమూ, ఒక మనిషీ మాయమైనాయ్. దీని భావ మేమి తిరుమలేశ?”

వాళ్ళు వెరిమొగాలు వేశారు. అప్పుడా పొడుపు కథను నేనే విప్పి - “పోలీసు శాఖలో ఎందుకు చేరదలిచానో గ్రహించుకోండి” అనేశాను. బహుశః అందుకే నా ఇంటర్వ్యూ పోయిందాలి.

ఆ ధనుర్బాణాలు మా ఇంట్లో ఎన్నేళ్ళ తరబడిగానో, లేక ఎన్ని తరాల నుంచి ఉంటున్నవో అప్పటికి మాకు తెలీదు. అవి మాకంట బడటం కూడా కాకతాళీయంగా సంభవించింది. మా బాల్యపు తొలి గొప్ప అనుభూతి అది.

మా గ్రామంలో కాలవల గుమాస్తాగారబ్బాయి- వేణు-దగ్గిర సంపాదించిన సినిమా ఫిలింముక్కలతో బయస్కొపు ఆటకు కావలసిన సన్నాహాలన్నీ అన్నయ్య పూర్తిచేశాడు- పాత అర్థం పెంకూ-తెల్ల దుప్పటి, ఇక కావలసింది ఒక చిన్న కిటికీ ఉన్న చీకటి గది. అలాంటి చీకటి గదులు మేము ‘వెనక ఇల్లు’ అని వ్యవహరించే పాత ఇంట్లో నే ఉన్నవి. అక్కడ సాక్షాత్కరించినవే-ఆ పెద్ద విల్లు, తోలు పొదిలో మూడు అంబులూ! దుమ్ము కొట్టుకొని రాతిగోడకు తగిలించి ఉన్నాయి. అంత పెద్ద విల్లు, మొనదేలి దుమ్ముకప్పి ఉన్నా వదునుగా కనిపిస్తున్న మూడు అంబులూ.

అంత పెద్ద అంబుల పొదిలో మూడంటే మూడు బాణాలేనా? మాకు అర్థం కాలేదు.

ఇన్నాళ్ళూ మా కంట బడని ఆ పెద్ద ధనుస్సు నారిని. అన్నయ్య లాగి చూశాడు.

ఖంగ్...ఖంగ్ అని అలలు పుట్టించిన దాని శబ్దం! అది ఈ లోకంలో వినబడే మామూలు శబ్దంకాదు. ఏదో రణన్నినాదం. అనాది కాలాల యుద్ధ స్వనం.

మరీ మా బాల్యంలో, ఆ ఇంట్లో మహాశివరాత్రి పర్వదినాన ఋత్విక్కుల రుద్రాభిషేక గంభీర నమక చమకాలు వినిపించేవి. అట్టి శబ్దమూ కాదు-మేము విన్నది. అనలే ఆ పురాతన గృహం. ఆ చీకటిలో రహస్య వాతావరణం, మేము కనుగొన్న అపురూప శస్త్రాస్త్రాలు అన్నయ్య నన్ను గట్టిగా కౌగిలించుకొన్నాడు. వాడి శరీరం ఆపాదమస్తకం వణికిపోతున్నది. నా ఒడలంతా స్వేదం. భయ విహ్వలులమై పరుగు లంకించుకొన్నాము. కాని, ఏ సుదూర తీరాలనుంచో వినవస్తున్న నాదబ్రహ్మ ప్రథమ ప్రణవచ్చారణంలాగా, కురుక్షేత్ర మహాసంగ్రామంలో అభిమన్యుడి పద్మవ్యాహం నాటి ఉన్మాద నినాదంలాగా-ఆ రహస్య శబ్దలయ మమ్మల్ని వెంటాడుతూనే ఉంది.

ఆ అవ్యక్త ఆందోళననుంచి, తమస్సు నుంచి వెలుగులోకి ఇంటి బయటకు రాగలిగామేగాని, ఏమీ కనిపించటంలేదు. ఎదురుగా అమ్మ నిలిచి ఉన్నట్లు కొద్దిక్షణాల తరువాతే గ్రహించాము.

“ఏమిటా ఆ వెరిచూపులు! ఎందుకురా వణికిపోతున్నారు! ఇంతసేపూ ఎక్కడున్నారు?” అని అమ్మ విస్తుపోతూనే గదమాయిస్తున్నది. అన్న వీపుమీద చెయ్యి వేసింది. నా చెవి లంకించుకొన్నది.

“ఇక్కడే నమ్మా...ఇక్కడే” అన్నాం.

“భడవల్లారా..... నిజం చెప్పండి...”

“ఆ ఇంట్లో విల్లంబులు...బయస్కోపు ఆడుతున్నాం”

“ఛా...అబద్ధాలు కూడానా? నాన్నగారికి తెలిస్తే చెమడాలోలుస్తారు. ఆ తలుపులు తెరిచారా ఇక చూసుకోండి. పాత ఇంటికి సున్నం కొట్టబోతున్నారు. వాళ్ళ వెంట పడ్డారా-నాన్నగార్ని పిలుస్తాను” అమ్మ కోపంగా వార్నింగ్ ఇచ్చి వెళ్ళిపోతున్నది.

“వాళ్ళు”-ఎవరో కాదు. చాకలి ఆదిలక్ష్మి దాని మొగుడు పరశురాముడు. అస్పృష్టంగా..చెట్టుకింద - మా ఇంటి రజకులు. కాని, వాళ్ళను మేము గుర్తించినట్లుగా లేదు. ఏదో మైకంలో ఉన్నాం. నవ్వుతున్న తేరులాగా. దేవుడి పూల రథం లాంటి ఆదిలక్ష్మి చెవిపైఅంచున బంగారు పోగుతో ఆజానుబాహుడు పరశురాముడు - చీకట్లోంచి అంత వెలుగులోకి వచ్చి కళ్ళు చిలికిస్తూ చూస్తున్న మాకు - వేరే లోకాల నుంచి భూలోక పరిధికి దిగిన దంపతుల్లాగా కనిపిస్తున్నారు. ఆదిలక్ష్మి శంఖారావం

ఎందుకు చేస్తున్నది? అదేమిటి- పరశురాముడి చేతిలో ఇందాకటి విల్లు? ఎందుకు నందిస్తున్నాడు? తళతళా మెరుస్తూ, ఇనపమొనతో ఆ బాణం! ఎవర్ని సంహరించటానికి?

“ఎంది రామ లచ్చనులూ? ఎంది మా మూన కోతులాడుతున్నయ్యా బాబులూ!” అంటున్నది ఆదిలక్ష్మి విరగబడి నవ్వుతూ.

పరశురాముడు అమాంతం ముందుకు వచ్చి మమ్మల్నిద్దర్నీ చెరో భుజాన ఎక్కించుకొన్నాడు. మా కల చెదిరిపోయి, గయోపాఖ్యానం నాటకంలో ఎప్పుడో చూసిన ఆ పెద్ద ధనుస్సు మాయమైపోయింది.

అన్నయ్య. నేను కవల పిల్లలం. ఆదిలక్ష్మికి షేము రామలచ్చనుల కిందే లెక్క.

దసరా పండగ వచ్చింది. ఆ తరువాత మా చిన్నక్క పెళ్ళి. మా కొత్త ఇంటికి వెళ్లలు వేయటం, గడపలకు రంగులు పూయటం పూర్తి అయింది. ఆ ఇంటి ముంగిటే మంచి రోజని పెళ్ళి పందిరికి గుంజలు పాతారు. ఇక పాత ఇంటిని కూడా సర్ది సున్నాలు కొట్టున్నారు. మా పల్లెటూళ్లలో ఇంటిచాకళ్ళే సున్నంకోడతారు. వేరే మేస్త్రీ లుండరు. ఈ హడావిడిలో పాత ఇంటి తాళాలు ఎప్పుడూ తీసే ఉంటున్నాయ్. కాని, ఆ పురాణ యుగాల గాండీవపు రహస్య ద్వారాలు మాత్రం తెరుచుకోలేదు. మా ఉత్సుకత మాత్రం దినదినానికి పెరిగి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తోన్నది.

మా పాత ఇంటికి, కొత్త ఇంటికి మధ్య దూరం ఏబై గజాలే అయినా, వాటి మధ్య సరిహద్దులుగా నిలిచి ఉన్నవి రెండు పురాతన నింబ వృక్షాలే అయినా - అవి రెండు యుగాలు చరిత్రకు ప్రతీకలుగా తోచేవి. పాత ఇంట్లో తాళపత్ర గ్రంథాలు, సగం నిర్మాణంలో ఆగిపోయిన దేవాలయ శిల్పఖండాలు, గ్రామ సమారాధనకు సరిపోయే ఇత్తడి భాండాలు, గుండిగలు, బ్రహ్మరాక్షసి గరిబెలు, అడ్డిగలు, ఉపయోగంలో లేని పందిరి మంచాలు, సింహాసనాల్లాంటి పాత కుర్చీలు - ఇప్పుడు కొత్తగా మా కంటబడ్డ ఆ భారత యుద్ధ గాండీవం. దాని రహస్యాన్ని అమ్మచెప్పదు. నాన్న నడిగే ధైర్యం లేదు. మా చిన్నక్క వట్టి బ్రాజమానం. బామ్మ బతికుంటే తెలియజేప్పేదేమో!

అక్కడ సంస్కృత పాఠశాల చాలా వత్సరాలు నడిచిందనీ, పండితులు నిరంతర చర్చలతో పురాతన ప్రబంధాలను పరిష్కరించే వారనీ, వాస్తుశాస్త్ర మీమాంసలు ఒక

కొలిక్కి వచ్చేవనీ కథలు చెబుతుండేది. మరి అంత పెద్ద కొంపను వదిలి మళ్ళీ ఈ కొత్త గృహాన్ని ఎందుకు కట్టుకొన్నారో-ఎవరు విశదీకరిస్తారు? మేము తూనీగల్పి పట్టినా, గండుచీమల్పి చంపినా దండించే ఈ ఇంట్లో వాళ్ళు -యుద్ధానికీ, హింసకూ ప్రతీక అయిన ఆ విల్లంబుల్ని ఎందుకంత భద్రంగా దాచారు?

ఈ ఆలోచనలతోనే ద్వాపరయుగం పాలిమేరలు దాటి, మరుసటి దినం మా మామూలు అమరకోశం పాఠానికి కృష్ణంరాజుగారి గృహ ప్రాంగణంలో అడుగుపెట్టాం. మామూలు విద్యార్థులంగా కాదు. ఆ విల్లంబుల చరిత్రాంశాల్ని కూలంకషంగా తెలుసుకోవాలని.

మా గ్రామంలో వేద సంస్కృత పండితులు వేరే లేక కాదు. కృష్ణంరాజుగారంటే నాన్నగారికి గౌరవ ప్రపత్తులే కాదు, భక్తి తాత్పర్యాలు ఊహించలేనివి. ఆయన స్వచ్ఛాభిరణ, వ్యాన సంతతి మహాపురుషుల్ని కళ్ళముందు నిలిపే గంభీర శాంతాకారం. రోజు కొక పూటనే అపక్వాహారం, తేనె. అయినా ఆ వేడద కన్నుల కాంతి తగ్గదు. ఆ దబ్బుపండు శరీర ఛాయ పాసిపోదు. ఎన్నో కథలు చెబుతారు. రాజయోగ సమాధిలో కూచోని గాలిలోకి లేస్తాడని, రెండోసారి పళ్ళు వచ్చాయనీ, వయసు శతమాసం దాటినదనీ, బంగారం తయారించే పరునువేది తెలుసనీ. గొప్ప వాస్తు శాస్త్రజ్ఞుడని మాత్రం మాకు తెలుసు. ఇంటి స్థలం మట్టిని చేతిలో నలిపి పరీక్షించి ఆ గృహాన్ని అవలీలగా వర్ణించడం చూశాం. రామలింగేశ్వర దేవస్థానం ఆయనా. చెన్నకేశవుడి గుడికి నాన్నగారూ ధర్మకర్తలు. వేదాంత చర్చల్లో నాన్నగారితో ఏకీభవించని సమయాల్లో - హరి హర భేదం అని నగుమొగంతో దాటవేయటం. ఆయన సొత్తు.

మేము సింహద్వారం దాటి దాటగానే నడవలోనుంచి ఆయన గంభీర వచనాలు వినబడుతున్నాయి. అక్కడే ఆగిపోయాము. కొద్దిక్షణాల్లో ఆ ఊరి పెద్ద కాపు - తిరుపతయ్య తల వంచుకొని మా ముందునుంచే నడిచిపోతున్నాడు. ఊరంతా అప్పటికే వ్యాపించిన వదంతుల్ని మేమూ విన్నాం. తిరుపతయ్య ఇంటి దక్షిణ భాగంలో గద్ద వాలిందట. ఇంటి నడిబొడ్డులో భూమిలోంచి మొండి చెయ్యి మొలుచుకు వచ్చిందట. కృష్ణంరాజుగారి వాస్తు కోసం వచ్చి ఉంటాడని గ్రహించాం. ఆ మోతుబరి కుటుంబానికి మంచి పేరు లేదు. వడ్డీ వ్యాపారంలో చాలామందిని ముంచేశాడంటారు. కొడుకు తాగుబోతు. తిరుగుబోతు.

మూగ సంధ్య, మసక మసకగా ఉంది. మా రాకను గురువర్యులు గమనించి నట్లు లేదు. పై దూలానికేసి నిశితంగా పరికిస్తూ తనలో తానే మాట్లాడుకొంటున్నారు.

“ధర్మసింధు ప్రకారం ఇల్లు పాడుబెట్టాల్సిందే. కాని ఇష్టం లేదట. మంత్ర తంత్రాలతో సరిపెట్టాలిట. అవును - పాపం పండి విషఫలమై కానవస్తున్నది. ఆ గృహంలో దుర్మరణం తప్పదు. ద్వంద్వ అశుభాల సూచన” ఆ వాక్యాలు పెదకాపును గురించే అని మాకు అవగతమైంది. వెనుదిరిగిపోదామా అని తలపోస్తుండగానే ఆయన మమ్మల్ని చూశారు.

“ఎంతసేపయింది?”

మేము మాట్లాడలేదు. ఆ శాప వాక్యాల భవిష్య పరిణామాన్ని ఊహించుకొంటున్నాము.

“నిన్న రాత్రి నాటకం చూశారా?”

అప్పటికి - శరన్నవరాత్రారంభం నుంచి ఊళ్ళో నాటకాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. యానాది భాగవతులు సరస్వతీ పూజనాడు ‘ఉషాపరిణయం’, మైలవరం సమాజం వారు మహర్షవమికి ‘ఉత్తర గోగ్రహణం’ ఆడారు. మేము తల లూపాం.

“మంచిది. నాటకం కూడా ఒక పాఠమే. చదవటం మంచిదే. రాయటమూ అంతకన్నా మంచిదే. కాని, చూచిన దాన్ని గూర్చి ఆలోచించటం ఇంకా మంచిది. రేపు శమీపూజ. జమ్మి చెట్టును ఎందుకు పూజిస్తారో ఆలోచించండి. రేపు శమీపూజ ఉత్సవానికి వచ్చే ఓపిక లేదు. నాన్నగారికి చెప్పండి. ఇక పాఠం సాగదు. పోండి” అన్నారు.

నవమి చంద్రుడు ఉదయించాడు. ఆ మసక వెన్నెల మీద ఏదో నీడ సోకినట్లుగా కృష్ణంరాజుగారి నర్మగర్భ రహస్య సంభాషణలు. ఎవరీయన? జనన మరణ చక్రపరిభ్రమణను స్తంభింపజేయలేక విఫలుడైన ముని పుంగవుడా? ధ్రువుడి వలె చిరంజీవియా? ఎవరు?

విల్లంబుల రహస్యాన్ని - ఛేదించే అవకాశం లభ్యపరచకపోయినా, ఇంకెన్నో లోతైన అంతరంగ తరంగాల్ని మా గురువర్యుల ప్రోత్సాహ వచనాలు ఊగించినవి. మా మానస సముద్రంలో, అంతటి మహా ధనువు పూజా పునస్కారాలు లేకుండా. ఆ చీకటింట్లో దిక్కులేని పక్షిలాగా పడి ఉండకూడదు. రేపు విజయదశమి. సీమోల్లంఘనం. పారువేట ఉత్సవం. ఎవరికంటా బడకుండా మా విల్లును కూడా జమ్మి చెట్టులో కొంతసేపు దాచి, గుప్తచిహ్నంగా మళ్ళీ స్వస్థానం చేర్చాల్సిందే. రేపటి దినం మంచి అదనుకూడా. నాలుగు కోశుల దూరాన ఉన్న మా పెద్దక్క అత్తవారింటికి మేనా

వెళుతుంది. అమ్మా నాన్నా ఆ హడావిడిలో ఉంటారు. మా బావగారు అలిగి పెద్దక్కను ఈ పండక్కి పంపలేదు.

మేము కవలపిల్లలం కదా, గట్టు తెగిన నాటి కృష్ణానది పొర్లువలె ఒకేసారి జమ్మిపూజ శ్లోకం పాడటం, ఆ లయతోనే ఇంటి ముఖం పట్టటం-“శమీ శమైతే పాపం, శమీ శత్రు వినాశనం. అర్జునన్య ధనుర్ధారీ, రామస్య ప్రియదర్శనం”

కృష్ణంరాజుగారి లోగిలి నుంచి మా కొత్త ఇంటికి అడ్డదారి ఒక చిన్న అరణ్యంగా తోస్తుంది. మధ్యలో మా తోట, జెముడు గచ్చపాదలు, మనిషి ఎత్తున జమిలి పాము పుట్టలు. సర్పాలు యధేచ్ఛగా తిరుగుతుంటాయని ఆ దారి మాకు నిషేధం. మా తోట మొదట్లోనే ఏతాం బావి. దాని పక్క భూమంతా గుడి మాన్యం. చాకలి రాఘవులది. పరశురాముడు మామకు నాన్నగారు సేధ్యం కౌలు ఇప్పించిన చోవుదారి మడి కూడా దాన్నానుకొనే ఉంది.

వెన్నల్లో పరశురాముడు. ఆదిలక్ష్మీ-ఆ మడికి ఏతాం వేసి నారుమళ్ళు చేస్తున్నారు. దగ్గర కొచ్చేసరికి మమ్మల్ని గుర్తించి పరశురాముడు పిచ్చి సంతోషంతో గడకర్ర ఆసరాతో చేతులూపుతున్నాడు. ఆదిలక్ష్మీ వాడిమీద నీళ్ళు చల్లి చిలిపితనం చేస్తున్నది.

“రామ లచ్చనులూ....యాడ్చించి? ఆటేపు యెల్లమాకండి... పురుగు పుట్రా...” ఆదిలక్ష్మీ కేకలు వేస్తూనే మొగుడికి సంజ్ఞలు చేస్తున్నది. బహుశః మాకు తోడుగా వెళ్ళమన్నా? పరశురాముడికి మాటలు రావు. మూగి ఆదిలక్ష్మీకి మేనబావగదా! మేము అడుగు సాగిస్తూ ముందుకు వేగంగా పోతున్నాము. పోతున్నామేగాని, ఆదిలక్ష్మీ పాట సంపెంగి పూల గాఢ సువాసనవలె మమ్మల్ని తరుముతూనే ఉన్నది.

ఈ రాత్రి, ఈ ప్రకృతి. ఈ పాట అంతా తమస్పృష్టే అయినట్లుగా ఆ యువదంపతులు. ఎంత అందంగా నవ్వుతుంది ఆది! నవ్వులో, నడకలో, చూపులో, ముఖంమీది బొట్టులో ఉప్పెనలాంటి నిండుతనం. ఈ మూగవాడిని ఎందుకు చేసుకొన్నది? అనాథ అనా? మేనబావ అనా? వాడి బలిష్ట అవయవ నిర్మాణంలో మెలికలు తిరిగి ఆహ్లాదం కలిగించే కండరాలను మోహించాఁ లేక ఆ అమాయక యువకుడి నిరంతర మందహాసానికి సమ్మోహితురాలైనదా? ఏమో!

అన్నయ్య వేప చెట్టుకింద హఠాత్తుగా ఆగి అన్నాడు “ఆ మాట మనం నాన్నగారికి చెప్పవలసింది”

పదిహేను రోజులకిందటి మాట. సాయంత్రం బడినుంచి వస్తున్నాం. ఆదిలక్ష్మి మాకో చీటీ అందించి చదివి పెట్టమన్నది. తనూ చిన్నప్పుడు మూడు దాకా బళ్ళో కెళ్ళింది గాని. అర్థంకాలేదు కాబోలు. చీటీ చదువుకొని ఆది వంక చూశాం.

“ఎందది బాబులూ?”

“రంగారావు నిన్ను రాత్రి పశువుల కొట్టంవద్దకు రమ్మని రాశాడు” రంగారావంటే పెదకాపు తిరపతయ్య కొడుకే.

“దొంగ సచ్చినోడు. ఆడి శిరసు మండిపోను. ఆడి జిమ్మదియ్య!” అని కోపంతో చింపివేసింది.

ఆ విషయం మే మెవ్వరికీ చెప్పలేదు. తనే ఇంట్లో చెబుతుందని తలపోశామేమో! అంతకు ముందు. మా బళ్ళో చేరిన కొత్త కుర్రపంతులు దాని చెయ్యి పట్టుకొన్నాడట. ఆ సాయంత్రం నాన్నగారు అతన్ని పిలిపించారు. కృష్ణంరాజుగారు కూడా ఉన్నారు. ఏం చీవాట్లు తిన్నాడో లేక రాజుగారి చేతికర్ర దెబ్బలే రుచిచూశాడో, మళ్ళీ సెలవు పెట్టి వెళ్ళినవాడు పత్తాలేదు. ఇది గ్రామ పెత్తందార్లతో వ్యవహారం.

విజయదశమి - పాత ఇంటికి, కొత్త ఇంటికి మామిడి తోరణాలు. ఇంట్లో పిండివంటలు. అగ్రహారం బ్రాహ్మణులకు సంభావనలు ముట్టాయి. నాన్నకు, అమ్మకు క్షణం తీరిక లేదు. పొరు వేట ఊరేగింపుకు పురమాయించిన బాండ్ మేళగాళ్ళు ఆలస్యంగా వచ్చినా, ఉత్సవం పెందరాళే ముగిసింది. మా రక్తనాళాల్లో రక్త ప్రవాహవేగం కొలవటానికి కొత్త యంత్రం అవసరం అనిపిస్తున్నది. మా విల్లంబులకు శమీవృక్ష ఆరోహణ. పూజ ఆ సన్నాహంలో ఉన్నాం.

తెల్లవారుజామున పెద్దక్క వాళ్ళ ఊరికి మేనా బయలుదేరుతుంది. రజకులు మేనాకు అలంకారం చేసి, పరదాలు కట్టి మా కొత్త ఇంటివరండా ముందు దింపారు. ఇంటి పనుల నర్దుడుకు ఆదిలక్ష్మి ఇంకా రాలేదని అమ్మ విసుక్కుంటున్నది. బావగారికి పండగ పట్టుబట్టల సెలెక్షనుకు వెళ్ళిన నాన్నగారింకా రాలేదు. ఆ సమయాన్ని మించిన అదను మళ్ళీ లభించదు.

“అమ్మా! మేం కీచక వధ’ నాటకానికి వెళ్తున్నాం” - ఇదే ఆ ఉత్సవాల్లో చివరి నాటక ప్రదర్శన.

“ఎందరాళే తిరిగి రాండి. వెళ్తూ వెళ్తూ ఈ బుట్ట కృష్ణంరాజుగారింట్లో ఇచ్చి పోండి”

అవి అరిశెలు. అవంటే ఆయనకెంతో ప్రీతి. మేం వెళ్ళేసరికి ఆయన రుద్రవీణ వాదనలో ఇంకో లోకంలో వున్నాడు. నిశ్శబ్దంగా బుట్టను అక్కడే ఉంచి జారుకున్నాం. ఘంటశాల రంగయ్య గుప్త కొట్లో కొవ్వొత్తులు సంపాదించి మా పాత ఇంటివేపు పరుగులు తీశాం - వెన్నెల్లో కుక్కలు ఆడుకొంటున్నాయ్. నాటకాని కని ఆడా, మగా, పిల్లలూ తరలిపోతున్నారు.

ఆల్ క్లియర్ సిగ్నల్.

పాత ఇంటి తలుపులకు తాళం వేసలేదు. కొవ్వొత్తి వెలిగించి అన్నయ్య లోనికి ప్రవేశించాడు. నేను బయట కాపలా ఇంకో క్షణంలో అన్నయ్య కేకవినబడ్డది - ఆందోళనా స్వరం.

“తమ్ముడూ!”

ఒక్క ఉదుట్లో నేను లోపలికి దూకిపోయాను. అక్కడ విల్లులేదు! అంబుల పొది మాత్రం ఉన్నది. అందులో మూడు అంబులకు బదులు రెండే రెండు. మమ్మల్ని చూసి ఆశ్చర్యపోతున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నాయ్!

దుఃఖం, నిరాశ, విభ్రమం, భయం ఆవహించాయ్. కొవ్వొత్తి ఆర్పేసి వచ్చిన దారినే తిరుగుముఖం పట్టాం.

గచ్చపొర ముంగిట అన్నయ్య నా చేతిని పట్టి గుంజుతున్నాడు. ఇంకో భయానక దృశ్యం. మసక వెన్నెల్లో ఆదిలక్ష్మి దాదాపు వివస్రగా భూమిమీద పడి ఉన్నది. చిరిగిపోయిన రవిక అచ్చాదన లేక నగ్నంగా వక్షోజాలు ఆకాశంవంక చూస్తున్నాయ్. చీరమీద రక్తపు డాగులు.

“అదీ అదీ..!”

మహిసాసుర మర్దనలో అలసిపడిపోయిన అపరకాళి లాగా ఆ జుట్టూ, ముఖమంతా పరచుకొన్న కుంకుమ బొట్టూ. “అదీ...అదీ!” తలమీద చేయి ఉంచి ఊగించాడు అన్నయ్య.

సన్నగా మూలుగుతున్నది. శరీరం కంపించుతున్నది.

“చచ్చిపోలేదు తమ్ముడూ...నీళ్ళు....నీళ్ళు” అన్నయ్య అరుపుకు నేను ఏతాం

బావివైపు ఉరికిపోయాను. బొక్కెన అడుగున నీళ్ళను దోసిట్లోకి ఎత్తి వెనుదిరిగి పొద చుట్టూ తిరిగానో లేదో బొక్కబోర్లా పడిపోయాను. కాళ్ళకేదో పదార్థం తగిలింది కాబోలు. అక్కడ కనిపించింది తిరుపతయ్య కొడుకు రంగారావు శవం. గుండె లోతుగా దిగిన బాణం! వాడి రెండు చేతులూ బార్లాగా రెండు దిక్కులకూ అచేతనంగా పరచుకొని భూపతనమై ఉన్నాడు. నా ఆలస్యానికి కాబోలు పరుగిడి అసహనంగా వచ్చిన అన్నయ్య కళ్ళు. అప్పుడే మబ్బులు వీడిన దశమి చంద్రుడి వెలుగులో మిలమిలా మెరుస్తున్న బాణంపై పడ్డాయి.

“తమ్ముడూ... ఆ బాణం లాగేసెయ్!”

ఒక్క ఊపుతో బాణాన్ని లాగేశాను. నాలుగంగుళాలవరకు రక్తసిక్తమై ఉన్నది. నా చేతినుండి దాన్ని అన్నయ్య లాగేసుకొని నీటి మడుగులో శుభ్రంగా కడిగేశాడు. నాకన్నా కొద్ది నిమిషాల ముందే పుట్టినా అన్నయ్య నిజంగా నాకు అద్వితీయ నాయకుడే. ఇద్దరమూ ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడుకోలేదు. కాని నా కాళ్ళు వణుకుతున్నవి.

“భయపడకు... ఈ బాణాన్ని తోలుపొదిలో పెట్టిరా.”

నాచేతిలో కొవ్వొత్తి లేకపోయినా, లోపల గోడను ఇంకో మహదాశ్చర్యం! ఆ అంబులపొది పక్కనే మళ్ళీ విల్లు వేళ్లాడుతున్నది!

“అన్నయ్యా... విల్లంబు..విల్లు...తిరిగి వచ్చింది”

“వ్చే.... నాకు తెలుసు. శబ్దం చేయకు ‘పరశురాముడు పరిగెత్తిపోవటం చూశాను. ఏతం వేసి నీళ్ళుతోడు... ఆదిలక్ష్మి బతుకుతుంది”

అప్పటిదాకా పిన్డ్రాప్ సైలెన్సులో వింటున్న ఇంటర్వ్యూ బోర్డు వారు కనుబొమలు ఎగరవేసి అన్నారు.

“వాటీజ్ యువర్ పాయింట్? పొడుపు కథ అయిపోయిందా?”

నా జవాబు - పాయింటేమిటంటే మేము కీచక వధను చూదాము. నాటక ప్రదర్శనానికి వెళ్లకుండానే నా కథ అంతం కాలేదు. ఇక్కడే ప్రారంభం అవుతున్నది.

“ప్లీజ్ ప్రాసీడ్” అన్నారు వారు.

“మేము వేపచెట్టు కింద నీడలో బండమీద ఒక గంటసేపు గడిపాము. ఒక్క పలుకూ లేకుండా మా సల్లాపు నెమరువేస్తూ మమ్మల్నే తిలకిస్తున్నట్లుంది. దూరాన్నుంచి నాటకంలో సూత్రదారుడి ప్రథమ పరిచయ వాక్యాలు వినబడుతున్నవి. నిశ్శబ్దంగా ఇంట్లో ప్రవేశించాము.

ఎదురుగా నాన్నగారు, కృష్ణంరాజుగారు పెద్ద కుర్చీల్లో వారి పాదాల ముందు చాకలి రాఘవులు, పరశురాముడు. వాడి పినతండ్రి. బయట మేనా నిద్రలో ఉన్నట్లుంది.

“ఎంత లోతు తవ్వారా!” అవి నాన్నగారి ప్రశ్న.

రాఘవులు చెబుతున్నాడు. “మడిసి నిలువున పైన నా చేతిమేర. నీళ్ళ/ ఊరినైదొరా.”

“చెట్టు కిందేనా?”

“ఔను దొరా!”

“ఇక శవాన్ని తీసుకెళ్ళండి “కృష్ణంరాజుగారి ఆజ్ఞ.

చాకలి వాళ్ళు. మేనా ఎత్తుకుంటున్నారు భుజాలపైన కృష్ణంరాజుగారు పని అయిపోయినట్లు మాటా మంతి లేకుండా వెడలిపోయారు.

నాన్నగారు మమ్మల్ని కూచోమన్నారు. “ధనుస్సును అంబుల్ని చూశారు. వాటి స్థానాల్లో అవి అమరినై. అవునా?”

మేము తలలు పంకించాం.

“ఏదో ముహూర్తాన అవి మీ కంట పడకమానవని తెలుసు. మీకో రహస్యం చెబుతాను. మీ సందేహం తీరేందుకు ఆ అస్త్రాలు ధర్మరక్షణకు మన ఇంట్లో రెండు తరాలనాడు ప్రవేశించినవి. ఈనాడు మీరు చూసిన దృశ్యాలు కాని, ఈ ఉదంతం గాని నేను బతికిఉన్నంతవరకూ మీలోనే దాచుకోవాలి”.

“ఊఁ”

“మీరు చరిత్ర పాఠాలు చదివారు. మా తాతగారు ఒకానొక సందర్భంలో ఈ ధనుర్విద్యను అధర్వణవేదం నుంచి బయటికి లాగారు. ఆ విద్య నేర్చుకోవటమే కాదు. మన గ్రామాన్నీ చుట్టుపక్కల గ్రామాల్ని మరారీ పిండారీ దండుల బారినుంచి కాపాడారు. ఈస్టిండియా కంపెనీ రాచరికం రోజుల్లో ప్రబలిన ఈ అరాచక రాక్షస

బృందాలు చేయని అకృత్యం లేదు. దోపిడీలు, హత్య, స్త్రీ శిశు మానభంగాలు, గృహ దహనాలు, బీభత్సం మాతాతగారు కృష్ణంరాజుగారి తండ్రి- అశ్వారూఢులై వస్తున్న దండు గురించి వేగులద్వారా, విన్నారు. విలంబుల్తో చెట్ల కొమ్మల హరితంలో పొంచి కూచున్నారు. ఒకేసారి అయిదు బాణాల్ని వాయు వేగ, మనో వేగాలతో వదిలే శక్తివంతులు వాళ్ళు అట్లా రహస్యంగా పొంచి ముందుకు వస్తున్న బందిపోట్ల గుర్రాల్ని, వాళ్ళ శిరస్సుల్ని ఖండించారు-ఈ బాణాలతో. నాయకుల చావుతో దండు చిన్నాభిన్నమైపోయింది. గ్రామస్థులు ఈటెలతో. కట్టెలతో వాళ్ల వెంట పడ్డారు. మన గ్రామం చెక్కుచెదరలేదు. కాని, ఆ బాణాలు ఎవరు సందించారో ఇప్పటికీ ఎవరికీ తెలియని రహస్యం. మా రెండు వంశాల మధ్యనే ఉన్నదది”

మా కళ్ళు చెమర్చినవి.

“మళ్ళీ హెచ్చరించాను” అని నాన్నగారు ముగించారు.

మా చిన్నక్క వివాహం ఒక శుభముహూర్తాన-ఉత్తర నక్షత్ర యుక్త వృషభ లగ్నంలో బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. గ్రామానికంతా విందు రజకులకు ఇనాములు లభించినాయ్. అయితే, ఊళ్ళో తిరుపతయ్య కొడుకు రంగారావనే మదించిన యువకుడు నెల రోజుల్నుంచీ కనిపించటంలేదనే చెప్పకొంటూనే ఉన్నారు. గుసగుసలుగా. బహిరంగంగా.

మా అక్క పెళ్ళి ముగిసిన సరిగ్గా పది రోజులకు - పరశురాముడు హఠాత్తుగా మరణించాడు. “పాపం, విషజ్వరం. నోరు విప్పి చెప్పలేకపోయాడు. అతిగా కల్లు తాగాడు” అన్నారు కృష్ణంరాజుగారు.

ఆ మధ్యాహ్నంనుండి అంత్యక్రియలు జరిగినై. వాళ్ళను దహనం చేయ్యరు గదా! శైవసంప్రదాయం ప్రకారం నాన్నగారు చెప్పిన చోట భూస్థాపితం చేసి వచ్చారు. మనిషి నిలువూ, పైన బారెడు తీసిన గోతిలోపై సగభాగంలో వాడిని నేలతల్లికి అప్పగించారు రాఘవులూ, రజకులూ. వాడికోసం నాన్న కొనిపెట్టిన ఇత్తడి ఇస్త్రీపెట్టెను చూచుకొని ఆదిలక్ష్మి భోరున ఏడ్చిందట.

దీపావళి తరువాత కాబోలు. మా ఊరికి పోలీసులొచ్చారు. గొల్లలు చెప్పిన ఆధారాల ఆసరాగా కొత్త సమాధుల్ని వెట్టిలచేత త్రవ్వించారు. ఒక్కటే సమాధి. ఆ

గోతినీ తవ్వగానే శిథిలమైపోతున్న పరశురాముడి శవాన్ని చెవిపోగు ఆధారంగా గుర్తించి పూడ్చివేశారు. ఆ శవం కింద అప్పటికే పంచభూతాలతో మిళితమైన ఇంకో ఎముకల గూడు ఉన్నదని ఎవరికి తెలుసు? పోలీసులుకేసు క్లోజ్ చేశారు.

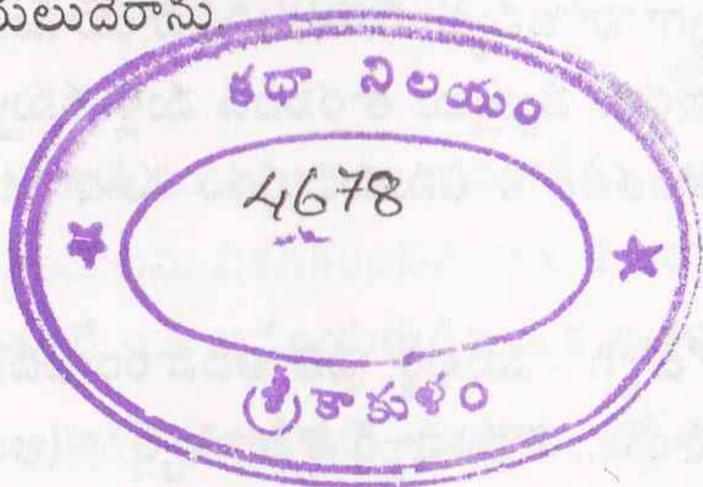

సింహావలోకన చేసుకోమన్న భానుమతి మొగుడు అంతా విని - “పోలీసు ఉద్యోగానికి వెళ్ళి - వాళ్ళనే పూల్స్ చెయ్యబోయావన్నమాట?” అవి, ఆ మత్సర మూర్తి విషపు నవ్వు నవ్వాడు.

“అందుకన్నమాట నీ హడావిడి టెలిగ్రాం”

“వాళ్ళను గాదు నేను పూల్స్ ను చేసింది. నిన్ను నా ఇంటర్వ్యూ పోలేదు. నేను సెలెక్టు అయ్యాను. అవునయ్యా అన్నగారూ! మా గ్రామీణ రాజకీయాలు తమకు అర్థం కావు. సరేనా! సైకాలజీ చదువు. ఇడ్, ఇగో, సూపర్ ఇగో అని మూడు మానసికావస్థలున్నాయి. నేను టెలిగ్రాం ఇచ్చింది- ఊళ్ళో కలహాలు తగ్గుతాయని”

భానుమతి మొగుడు తెల్లమొగం వేశాడు. సంపూర్ణ తృప్తితో నేను మా ఊరికి బయలుదేరాను.

● ఆంధ్ర ప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక 21-8-1991

“ఇన్ని యుగాల చారిత్రక శావభారం
 మానవాశ్రుమిశ్రిత ఆందోళనల సారం
 నీ అనాచ్ఛాదిత భుజస్కందాల మీద.
 ఎన్నాళ్లు భరించగలవు? ఎప్పటికీక ఉషోదయం”

-మునిపల్లె రాజు అరణ్యకాలనుండి